

Sveti Jeronim 2020.

Koljnof

tekst izložbe

Kada sam se prije godinu dana počeo intenzivnije baviti sa ovim svecem, nisam ni slutio, da će na kraju to sve dobiti malo drugačiju dimenziju.

O čemu se radi?

Najnormalnije mi je bilo otvoriti tražilicu i pogledati osnovne informacije za početak. Kada sam to apsolvirao prošao sam na druge stranice, zvanične stanice crkve itd. i našao skoro pa istu priču. Onu ću vam ovdje prekopirati i ona je zapravo i sadržaj prva četiri panoa naše izložbe. Kroz puno slika se lijepo može pratiti njegov na papir napisani put i njegovo djelo. Jedino malo zbunjujuće je, da se Stridon ne može naći nigdje, odnosno, da se dosta mjesta natječe za to prestižno mjesto, mjesto rođenja velikog crkvenog oca, velikog sveca.

Sveti Jeronim (grč.: *Εὐσέβιος Σωφρόνιος Ἱερónυμος*, lat.: *Eusebius Sophronius Hieronymus*; [Stridon](#), oko 347. - [Betlehem](#), 30. rujna 420.), kršćanski [svetac](#), autor prijevoda [Biblije](#) na [latinski jezik](#) - Biblije kakvu danas poznajemo; crkveni naučitelj, [crkveni otac](#), [teolog](#), [filozof](#) i jezikoslovac.

Rođen je u Stridonu čija ubikacija još nije poznata. Etnolog S. Nakićenović u svojoj nedovršenoj knjizi "Kninska krajina" iz 1926. godine piše da se Stridon nalazio u kninskom kraju, blizu sela Strmica koje i danas administrativno pripada Gradu Kninu.^[1]

Poznata izjava kojom je navodno opisao svoju naglu narav: "Bože oprosti mi jer sam Dalmatinac" ^[2] vrlo vjerojatno je apokrifna, odnosno neistinita. ^[3]

[Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima](#) u [Rimu](#) nazvan je po ovom svecu. Zaštitnik je [Dalmacije](#), [teologa](#), prevoditelja, knjižničara, [učitelja](#) i [studenata](#), a slavi se [30. rujna](#).^[4]

Kako prenosi Domagoj Nikolić - kod franačkog biskupa Hrabana Maura (780-856) u djelu "De inventione linguarum" se iščitava da je Sveti Jeronim u 4. stoljeću sačuvao i svojim autoritetom proširio glagoljicu, što je jak argument autohtonista za tvrdnju o neprekinutom kontinuitetu Hrvata na ovom prostoru, odnosno istovjetnosti ilirskog (delmatskog) i hrvatskog naroda, jezika i pisma.^[5]

U povodu 1600. obljetnice smrti svetog Jeronima [Hrvatska pošta 27. svibnja 2020.](#) pustila je u optjecaj prigodnu poštansku marku. Motiv prikazan na poštanskoj marki je Sveti Jeronim sa slike autora Jacopa Tintoretta iz 16. stoljeća koja se nalazi na oltarnoj pali u župnoj crkvi Svetog Marka Evanđelista u [Korčuli](#).^[6]

Rani život[uredi | uredi kôd]

Rodio se u Stridonu (*Stridonama*), na granici između [rimskih](#) provincija [Dalmacije](#) i [Panonije](#). Ne zna se točno, gdje se nalazio Stridon, po jednoj teoriji pretpostavlja se da je bio smješten blizu kninskog sela Strmica ^[7], po drugoj u obližnjem [Grahovskom polju](#) u današnjoj [BiH](#), po trećoj tzv. liburnijskoj tezi, na području između [Trсата](#) ([Hrvatska](#)) i [Ilirske Bistrice](#) ([Slovenija](#)), a po četvrtoj u mjestu [Štrigova](#).^[8] Bio je sin [ilirskih kršćanskih](#) roditelja, no [krštenje](#) je primio kasnije, u [Rimu](#), gdje je nadopunjavao svoj studij retorike. Polazio je školu uglednoga gramatičara Donata, koji ga je uveo u duboko poznavanje latinskih klasika. Bio je vrlo nadaren, ali teške naravi, nediscipliniran. Bio je iznimno inteligentan, dobro je pamtio i bio izvanredno osjetljiv, strastvena karaktera.

Putovanja[uredi | uredi kôd]

Napustio je **Rim** i putovao u **Galiju**. Jedno se vrijeme zadržao u **Trieru**, zatim se vratio na jug u **Akvileju**, gdje je proveo nekoliko godina. Tada je bio posve oduševljen za asketski život. Marljivo proučava **Bibliju**. No kako je bio teška karaktera, došlo je do sukoba te pošao na Istok, tamo gdje je cvao pustinjački i monaški život. U **Antiohiji** još je više produbio svoje biblijske nauke i usavrši se u **hebrejskom jeziku**. Nakon toga pošao je u Halkidsku pustinju u kojoj su mnogi monasi živjeli kao pustinjaci. Tu je živio u samoći, noćnim bdjenjima, pokori i radu. Zbog prepirki i raskola, vratio se u Antiohiju. Mjesni **biskup** Paulin zaredio ga je za **svećenika**, ali uz uvjet da i dalje može biti monah te da se može kretati kuda želi. Od **380.** do **381.** g. boravio je u **Carigradu** radeći u bogatim gradskim bibliotekama. U tom je gradu izvršio na njega silan utjecaj **sv. Grgur Nazijanski**, koji ga je oduševio za **Origena**. Jeronim je u oduševljenju za Origena preveo njegovih 28 homilija. No to će oduševljenje kasnije ne samo proći, već će ga Jeronim silovito i odbaciti. Ne posve opravdano.

Prijevod Biblije[uredi | uredi kôd]

Papa Damaz I., vrlo je cijenio Jeronima, pa ga je uzeo i za svoga tajnika. Tada mu je povjerio reviziju **latinskoga** prijevoda Evanđelja, tzv. *Itale*. No Jeronim je stvorio veći dio novog latinskog prijevoda cijele Biblije, slavnu **Vulgatu**. Radio je preko 20 godina, stavivši tako u službu **Crkve** svoje veliko znanje i svoju izvanrednu kritičnost i radnu sposobnost. Tako je silno došao na glas, dobio na ugledu, da su neki u njemu već gledali budućega papu. No to se predviđanje nije ispunilo.

Jeronim u Betlehemu[uredi | uredi kôd]

Kad je umro papa Damaz, Jeronim je otputovao opet na Istok. Došao je u **Betlehem**, gdje je osnovao jedan muški **samostan**, koji je sam vodio. I sada mu još ostalo preko 30 godina plodnoga književnoga rada. Dao se na prevođenje svetih knjiga s hebrejskog izvornika, a onda na pisanje komentara pojedinim **knjigama**. Ti su komentari veoma vrijedni zbog mnoštva **povijesnih** i **arheoloških** podataka. Njegovi pak povijesni spisi, osobito "De viris illustribus" (O slavnim muževima), puni su vrlo dragocijenih podataka. Od Jeronima imamo 157 pisama. Pisana su, jer su se sa svih strana **svijeta** mnogi k njemu obraćali za savjet.

Posljednje su Jeronimove godine bile u sjeni mnogih patnja. Zdravlje mu se pogoršalo, a počeo ga sve više ostavljati i vid. Iscrpljen, slijep i osamljen, Jeronim je nakon tolikih borbi što ih je vodio cijeli život, umro **30. rujna 420.**

Izvori[uredi | uredi kôd]

- ↑ ŠIMIĆ, Ivica "2025 godina grada Knina: monografija", Knin: narodna knjižnica, 2018.
- ↑ "Sveti Jeronim: Oprosti mi, Bože, jer sam Dalmatinac!", Bitno.hr, 30. 09. 2018., pristupljeno 20. 11. 2018.
- ↑ "U povodu 1600. godišnjice smrti sv. Jeronima, o njegovom životu i djelu", Vaticannews.va, 29. 09. 2019., pristupljeno 26. 01. 2020.
- ↑ Sirovec, Ivan, Sveci, 128 životopisa i poruka, str. 199.-200.
- ↑ ŠIMIĆ, Ivica "2025 godina grada Knina: monografija", Knin: narodna knjižnica, 2018.
- ↑ Poštanska marka u čast sv. Jeronimu
- ↑ Šimić, Ivica: *2025 godina grada Knina: monografija*, Knin: narodna knjižnica, 2018.
- ↑ Da je pretpostavka o Štrigovi kao mjestu Jeronimova rođenja historiografski najizglednija svjedoči u prilog nekoliko činjenica. Prije svega, sam sv. Jeronim u svojem životopisu iz 392. navodi da je rođen od oca Eusebija u gradu Stridonu, na granici Dalmacije i Panonije koja se u vrijeme njegova rođenja nalazila na rijeci **Muri**. O Štrigovu nadalje govori i »Bula pape Nikole V. za crkvu rodnoga mjesta sv. Jeronima u Štrigovi« (1447.) u kojoj stoji da je sv. Jeronim rođen u Štrigovi. Usp. Berljak, Matija: *Bula pape Nikole V. za crkvu rodnoga mjesta svetoga Jeronima u Štrigovi*, 2019. (izvor citata)

"Analizirajući navedene izvore autor Berljak zaključuje da se ni za jedno mjesto ne može imati toliko dokaza o rođenju sv. Jeronima kao za Štrigovu, u Međimurju. Da je u tom mjestu rođen „doctor maximus“ sv. Jeronim, punim imenom „Sofronije Euzebije Jeronim“, ne samo da govori papa Nikola V., nego tu činjenicu navode brojni kartografski prikazi Ugarske, Hrvatske i Štajerske,

stari rječnici hrvatskog jezika i literatura, a potvrđuje i živa, stoljetna, dugovječna narodna predaja, pjesme, legende, priče, pobožnost prema Svecu, kao i brojna hodočašća iz mnogih krajeva."

U prilog ove teze ide i djelo pavlina [Josipa Bedekovića](#) »Natale solum...«, koja je 2017. objavljena na [hrvatskom jeziku](#) u prijevodu prof. Marja Rašića, a pod naslovom »Knjiga o sv. Jeronimu, Iliriku i Međimurju«. Navedenu tezu potvrđuju i »Prinosi za povijest Štrigove - rodno mjesto sv. Jeronima« (2019.) akademika [Dragutina Feletara](#), prof. Matije Berljaka i Leonarda Logožara. Usp. Bel, Đuro: Stridon je Štrigova, *Glas Koncila*, god. XIV, br. 33-34 (2408-2409), str. 38. (CROSBİ) Vidi i: Turk, Zoran, 2019.: KAPELA SV. JERONIMA U ŠTRIGOVI – HODOČASTILIŠTE ZA SPAS DUŠE FRIDRIKA CELJSKOG, *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, vol. 30, br. 30, str. 667-685. (CROSBİ)

Nakon ovih informacija, dolazimo na puno sadržaja vezanih za sv. Jeronima, iliti Jerolima i veze sa Hrvatima. tu imamo isto dosta podataka, ali i nejasnoća, na koje ćemo se malo kasnije i vratiti.

Eto, kada smo to riješili i primili na znanje počinje tek problem sa ovim svecem.

Već sam od prije znao, da su imena svetaca šifre i kodovi, a oni su zapravo kotačići u razumijevanju kozmologije funkcioniranja čovječanstva kao takvog. Univerzalni životni principi, zakoni, mehanizmi ukodirani su u imenima svetaca, odnosno njihovom životnom putu.

Tražilica me počela voditi i drugim smjerovima, koji će postati vrlo zanimljivi.

Već se dulje vremena bavim i čitanjem tekstova o brojanju vremena i pročitao sam nekoliko knjiga već prije, u kojima je bilo riječ o Jeronimu. Velika knjiga Pavlina Josipa Bedekovića, »Natale solum...«, je 2017. objavljena na hrvatskom jeziku u prijevodu prof. Marja Rašića, a pod naslovom »Knjiga o sv. Jeronimu, Iliriku i Međimurju« ponajprije zahvaljujući akademiku gospodinu Dragutinu Feletaru pruža isto informacije, no sve mi se čini, da su to opći podaci, koji se prenesu, prekopiraju, citiraju jedan od drugih. Knjigu možete naći u originalu na ovoj izložbi. Dar je akademika Feletara.

Jedna od interesantnosti je suspektnost razlike brojanja vremena u Mediteranu i na kontinentu europskom. Radi se o zapažanju nekih njemačkih analitičara sustava i povjesničara, da se neke pojavnosti mogu susresti u mediteranskom okružju uvijek oko 200 godina prije, nego će se iste pojaviti na kontinentu.

Na prvi pogled ništa naročito. Naravno napredne ideje, pa okolnosti, pa prepreke itd. navedeni su kao uzroci toga. Problem nastaje, kada zamislimo stvarnu životnu situaciju, a to je činjenica, da su ti prostori stvarno povezani i to na dnevnoj bazi i to već minimum 1000 godina.

Znači mala je vjerojatnost, da se neke pojave mogu kriti ili zadržati sa tolikim odmakom u vremenu. Najeklatantniji je primjer, kako argumentiraju ovi stručnjaci problem renesanse, koja se pojavljuje u Italiji već u 13. stoljeću, dok u kontinentalnoj Europi će se ti procesi početi događati tek u 15. stoljeću.

Ne ulazeći u polemiku i ostajući na vrućem tragu moram odmah konstatirati, da će se kult Jeronima početi širiti u našim područjima već od 13. stoljeća. Prije ga nema! Zašto?

Pazite to 13. stoljeće će biti vjerojatno 15. stoljeće zbog gore navedene anomalije.

I tu dolazimo do velikog pitanja. S obzirom, da su prema istim autorima svi datumi prije 13. stoljeća vrlo upitni, a naše područje dolazi na kraju, odnosno početku 14. stoljeća pod Anžuvinsku kuću, pitanje je veliko, što se tu zapravo događa, jer ta Ugarska ima područje u oba vremenska računanja.

Mi imamo i registrirane kraljeve, svetu turulsku kraljevsku kuću Arpadovića do tada. Prema nekim istraživačima prije kralja Andrije II. bi se morala ponovo revidirati stvarna situacija. To je i zbog toga interesantno, jer smo mi u centralnoj zoni europskog kontinenta, a kada govorim mi, mislim na karpatsko-jadranski skoro pa savršeno zaštićeni prostor, koji bi mogao biti početak puno toga, odnosno čuvar, upravo zbog položaja puno toga.

No prije što nastavim, moram spomenuti zataškano i prešućeno velikana hrvatske povijesnice Nikole Crnkovića.

Nakon upoznavanja tog čovjeka počele su u meni rasti dvojbe, da u povijesti, koju mi danas tako percipiramo, kakva jest, nešto debelo ne štima.

Opet ne bi odugovlačio, jer se ovdje radi ipak o jednoj izložbi, ali je već i on, a bio je stariji čovjek, no proveo dosta svoga aktivnog vijeka djelovanja u arhivu, kao arhivar, naslutio velike falsifikate i oprečna tumačenja u hrvatskoj historiografiji. Upućujem zainteresirane na njegovu knjigu Hrvatska za vrijeme narodnih vladara.

U raspravi pak, koju je objavio malo prije svoje nagle smrti u časopisu Književna Rijeka o glagoljici i Jeronimu isto otvara vrlo interesantna pitanja i lucidno propitkuje neke tragove, koji bi nas mogli odvesti dosta daleko.

Sa profesorom Nikolom Crnkovićem otvaramo 5. pano izložbe.

Čitajući znači gore navedene autore (Uwe Topper i suradnici) i tekstove, jer sam se pripremao na predavanje o svetom Jeronimu na Grobniku pri kraju veljače, naletio sam na vrlo interesantni blog autora pod imenom Fabsanyo.

Vrlo interesantne teme u sasvim drugom ruhu, potpuno drugi ugao osvjetljenja i naravno i on se bavi sa sv. Jeronimom. On kaže otprilike sljedeće, a uvijek se referira već u tekstu, na latinski original (?), kojeg paralelno donosi, naime, da se Jeronim na samrtnoj postelji želio svima nama ispričati za djelo što je napravio. Problem je vrlo složen i možda ga i neću moć razumljivo prenijeti, ali kaže otprilike sljedeće:

Prvo smo napisali Novi zavjet, pa prema njemu prilagodili Stari zavjet, a Židove izmislili nakon toga. Vrlo smjelo i zasigurno za neke nemoguće razmišljanje, pa i možda za one tvrdokornije čak i bogohuljenje.

No krenimo redom!

Ako još niste upoznati sa djelom Heriberta Illiga ili niste slušali ili čitali Fomenka preporučam, da to napravite, jer će te se malo početi ipak ljuljati i teren, za kojeg ste mislili da je savladan, počinje biti vrlo nesiguran.

Anatolij Fomenko uvjerljiv način još radikalnije rješava probleme, koje su njemački analitičari započeli još prije 40-ak godina. Opet ne bi nastavio, jer se želim vratiti na još jednu za mene bitnu stvar.

Analizirajući tekstove latinskog pisma, izražaj našeg Jeronima i način ophođenja sa tekstom Erasma Rotterdamskog, istraživači su zaključili, da ova dva ne mogu jedan bez drugog. Znači vremenski jaz ne

može biti 1100 godina, nego puno-puno manje, možda čak manje od 100 godina. Tu se obistinjuje Fomenkova teorija o produljenju vremena za nekih 1000 godina. U oba smjera vremenske skale.

Zašto je ovo sve bitno? Moram još ići korak dalje, da dajem moj originalni sud, a to su slike nizozemskih slikara iz 15.-16. stoljeća. Prema analitičarima, koji se razumiju u materiju upravo se ovdje događa i to s mogućnošću praćenja prelazak iz jedne tzv. religije, religije ravnopravnosti u katoličanstvo. Vrlo je interesantno pratiti stvaralaštvo slikara Hyeronima Boscha.

Ovo je bitno iz aspekta tzv. opservancije, čiji je najistaknutiji nositelj na našim područjima bio Ivan Kapistran. Znači mi smo u 15. stoljeću. Malo kasnije će Scalieri izraditi vremensku skalu, koju će malo kasnije početkom 17. stoljeća Petavije doraditi i tako dolazimo, do današnjeg našeg znanog povijesnog niza događaja, koji se međutim tako i na taj način nisu mogli dogoditi. A to tvrdi dugi niz znanstvenika.

To vam je otprilike isto, kada vam se kaže, da je globalno zagrijevanje najveća opasnost za čovječanstvo, a neovisni eksperti kažu da je to najveća prevara u povijesti čovječanstva.

Ramišljajući tako o našoj konkretnoj temi uvijek mi se vraća naša koljnofska rič: po starovjerski.

Nemojmo zaboraviti, da prema podacima, mi dolazimo na današnja naša područja početkom 16. stoljeća. Znači još ništa nije gotovo, još ništa nije završeno. Knjiga se tek počinje širiti. Luther je tek prevodio Erasmov latinski tekst Biblije na njemački i velika je borba na političkoj sceni u svijetu.

Ovu rič po starovjerski, kako se kod nas veli, hasnuju, koriste u kontekstu – nemoj biti zaostali, neka biti nazadan, znači u negativnom kontekstu, a stručnjaci to tumače, da tu nema nikakvih problema, riječ je samo o izrazu, u kojem se izražujemo, da ne treba biti nazadan.

Ja pak mislim da spominjanje stare vjere ipak pretpostavlja neku staru vjeru, vjerovanje, svjetonazor moral, uljudbu ili nešto slično. A mi to, s obzirom da dio nas dolazi iz nekadašnje Bosne upravo imamo, jer u to doba nestaje doba pravih krstjana u Bosni. Duga i još uvijek neobjašnjiva tema naše prošlosti.

Da je bilo originalnog predloška redigiranog teksta, raščlanjenog na poglavlja itd. Vulgate, nije trebalo bilo potrebno (govorimo o Erazmu) više od pola godine sa ekipom suradnika, da stvore gotov tekst, što upućuje na jedan proces stvaranja, koji još nije završen.

I gle čuda!

Naš će svetac tek sa sinodom u Trentu ući sa svojim tekstom Vulgate u povijest i bit će to jedini priznati tekst Biblije. Nije li to veliko zakašnjenje na ono 400. i neke? Ali nikako nije na ono iz oko 1400?!

Vrlo je zanimljivo i činjenica, da se pozadina slika sa raspetim Isusom mijenja po sinodi u Trentu. nakon toga je to pustinja, a prije je bila zeleno brdo obala mora.

Suspektni su problemi i oko vremena prevođenja koji se spominju za Jeronima. Jedanput su to ..“ pedeste lit i šest miseci..“ (što je vrlo interesantno jednako 606 miseci). Znamo da riječ šest – hat u mađarskom jeziku ima i glagolsko značenje, a to je – djelovati. Jedanput kod drugih je to 13, pa 23 godina itd.

Sve u svemu na kraju nastaje dosta velika zbrka.

Ono što je zaintrigirajuće jest činjenica da se u standardnom opisu svečevog puta spominje dosta naselja, koja u svom imenu imaju veze sa vodom.

No vratimo se mi skroz na početak Jeronima, a to je mjesto rođenja Stridon.

Spominje se granica Panonije i Dalmacije. One skupa su Ilirija, u prijevodu- zemlja žive vode, energizirane vode.

To je po meni posljednja oaza, gdje su ljudi, naši magi (u mađarskom su to taltoši) vladali tehnikom energeziranja i na taj način su liječili sve, ama baš sve bolesti. Nema iznimki! To su nevjerojatni rezultati. O tom govore zapisnici sa inkvizicijskih sudskih procesa u Ugarskoj od 1222. (a to je upravo doba Andrije II.), koje su predvodili braća iz Dominikanskog reda.

Zašto to kažem. Pa centralni dio ovog prostora, o kojem govorimo – Ilirija, je Bosna. U srednjem vijeku ju Nijemci zovu: Wossen (uostalom zato se mi i zovemo wossen Kroboti, jer smo dijelom došli odande) . To je praktično ime za vodu u njemačkom jeziku: Wasser, ali je to u stvari sav-er: voda-voda, odnosno voda iznad voda- živa voda. Nemojmo zaboraviti mi smo sada u 14-15. stoljeću. Bosna je jedini preostali još „nekontrolirani“, tj. slobodni teritorij za svakog, tko se nije uklapao u sustav, iliti drugačije razmišljao.

Bosna za to vrijeme je vrlo nešto specifično i tek će se morati znanstvenici, ako žele doći do korjena nekakvih novih spoznaja s tom temom ozbiljno pozabaviti, bez predrasuda.

Znači naš Jeronim za rodno mjesto spominje granicu, a Norik je blizu. Padaju u vodu priče, koje mjesto rođenja vuku daleko od Alpi, rekli bi oni , koji ne razumiju bit. A bit je blizina velikih planina bogatih vodom. E tu se sad zakomplicirala situacija, jer je i Učka i Velebit takva planina i Dinara itd.

U riječi Alpe-Alpo stoji eksplicitno, da je dolje puno vode, ali i iz izraza drugih planina proizlazi isto samo malo drugačije.

Zašto sve ovo kažem. Pa iz jednostavnog razloga Jeronim je dao na znanje, odnosno oni koji su ga izmislili, da ovdje još živi svijest o povezanosti prostora sa funkcijom.

A to je sljedeće:

Jeronim je u značenju : Er-On-Im Er je voda, on je na, a IM je u klistom pismu s i V a to je **sav** odnosno- opet voda. Obrnuto vas- njem. wass. Znači kada Nijemac kaže Wasser on upravo izgovara tu istinu.

Pođimo dalje!

Stridona nema! Pa logično da ga nema, jer je on svugdje. Koja je logika tražiti nešto, što ne postoji? To je naša današnja ludost, kada želimo riješiti probleme sa današnjim znanjem, a ono je u najmanju ruku polovično, da ne kažem krivo.

Pa pogledajte problem Nikole Tesle! On je rođen o podnožju Ide, Velebita. Modelirao prirodu, stvarao čuda i za nagradu ga izbacili iz svukud! On je bio poslanik, kojeg nismo prepoznali. Možda je i sam Isus bio takav. Ni njega ne shvaćamo, a možda smo ga u toj staroj vjeri malo drugačije tretirali.

Što ja mislim o Stridonu.

Prvo bi morao spomenuti, da se puno puta u engleskom jeziku javljaju riječi sa konkretnim i punim značenjem, koje kod nas već nemaju ono značenje ili su promijenjene. Ako malo bolje pogledamo ovu riječ Stridon, samo koristeći glasovnu promjenu t-d dolazimo do riječi (street) strit-on – a to bi značilo na cesti.

S obzirom da mi u našem području imamo jednu važnu komunikaciju sjever-jug, koja svojim zapadnim ogrankom stvarno prolazi rubnim područjima Alpi, a koja će se u 19. stoljeću nazvati

jantarskom cestom, moglo bi biti to jedno od rješenja. Interesantno je da su i kandidati na ili blizu te ceste. Duga Resa, Štrigova, Zrenj itd. Dok su pak drugi kandidati na odvojcima ili paralelnim putevima istog sjeverno- južnog komunikacijskog sustava.

Ceste su bile uvijek važne i to ne samo kao kopneni putovi, nego i kao vodene komunikacije. U Jerolimovo vrijeme se opet nešto mijenja, rađa se novo. Nemojmo zaboraviti da je sredinom 14. stoljeća pola Europe pa i više nestalo. Priča se zbog kuge, no točno se ne zna što se dogodilo tako kataklizmičko. Ako se poprati to vrijeme vidjet ćemo dosta anomalija, koje nije baš tako jednostavno objasniti. Pogotovo na tlu današnje Italije se događaju suspektne pojave.

Jedna interesantna poveznica: Mate Puljak ja na svom blogu objavio tekst o mjestu, odakle bi trebao biti sveti Jeronim. To je po njemu Grabovac u Imotskoj krajini. Na prvi pogled suluda ideja, no predaja se čuva preko svećenika Vrdoljaka stoljećima. A to nikako nije za odbaciti ili omalovažavati. Iz gore do sada napisanog vam je vjerojatno već jasno, o čemu se radi.

Jeronim je, piše Mate navodno bivao (i bivao je!) na brdu Jastreb, tako kaže predaja i svjedočenje.

S obzirom, da nam je ključ već na raspolaganju, a to je jezik i metoda, rješenje nam se nudi. Jastreb je u prijevodu voda i vrijeme, a s obzirom da se nalazimo u kraju, gdje je voda bitna, jer je IM, u starom pismu S i V, tj. sav-, a to je voda. Nije slučajna naziv za našu najveću rijeku: Sava, pa ni izraz za selo kod Slovenaca: ves-vas. Tamo gdje nema vode, čovjek se neće nastaniti. Čak je i prvi kralj Hrvata To-MI-slav povezan sa vodom, pa i svetac sv. SaVa. Nije slučajno, da će Srbi još u 19. stoljeću koristiti taj kalendar sv. Save, koji je elektromagnetski.

Sve je u vodi!!!

Na kraju mala igra. Za mene Dalmacija nije mjesto gdje ovca imaju dobro živjeti, nego je to mjesto gdje se doživotno ostaje mlad. Isto tako Panonija nije kraj, gdje se štuje bog Pan, nego gdje vlada zakon sunca. Sunce i živa voda te drži mladim i to zaista dok god želiš.

To bi bio odgovor i na ovu pandemiju, koja hara svijetom. Dobro to znaju kreatori, pa nam se upravo to uskraćuje. Voda je ovaj tjedan po prvi put u povijesti ušla na burzu. Dali je to početak kraja?

Da me nitko ne shvaća krivo. Poštujem svako mišljenje, dok je onaj, koji ga zastupa čovjek u punom značenju te riječi. I tu ništa ne može proći u krivo. U krivo prolazi sve onda, kada netko sa svojom moći želi sebi osigurati neku prednost, koju nije zaslužio, nadmetajući samog sebe, kao nadčovjeka.

Eto ovo je otprilike ono što smo htjeli dati zainteresiranima za ovu izložbu. Ekspoziti prikazuju vrlo raširen kult ovog sveca u Hrvatskoj, na svi poljima života. Vrlo široka lepeza naslućuje na puno toga.

Prikazat ćemo i neke knjige i izdanja u kojima se spominje Jeronim, odnosno, koja su napisana o njemu.

Mali ekspoziti služe, da se malo relativizira vrijeme i da se malo oslobodimo okova zadanim ovim našim vremenom i da imamo snage i hrabrosti lepršati.

Još nismo skroz maknuli prijašnju izložbu o Jantarskoj cesti, pa će to biti i mala i dobra prilika da povežemo ove dvije za nas vrlo važne teme.

I na kraju dolazi šlag. Uz mnoge crkvice i samostane, koje smo prikazali na eksponatima nema one sv. Jeronima u Vlašićima. U Vlašićima na otoku Pagu Hrvati iz Mađarske imaju svoje odmaralište Zavičaj i to ne bez razloga. Zavičaj-savičaj.

Mi smo ove godine po prvi puta gledali iz Vlašića Vlašiće i bilo je zaista prekrasno. Gospođa sa recepcije, koja živi u dijelu sela, koji se i dan danas zove Varoš, kaže, da često gleda nebo, koje kao da se želi srušiti na vas. Vlašići-Plejade se u Transilvaniji nazivaju Oláhtánc, tj. vlaški ples, ples Vlaha), no u prijevodu je to háló (mreža) i tántsz- start – tj. početak mreže! (n je u klinastom- rovas: r)

Na izložbi možete pogledati film, koji je inače dotupan na You Tubeu pod kodom: <https://youtu.be/TXzHxyEVNMw>, u kojem se ta crkvica vidi i tumači u kontekstu.

Dobro došli u Plejadski sustav!

I za kraj bi spomenuo da se i moje mjesto Kópháza zove po vodi (Pó-k-háza - stan puno voda), zato mi je ovaj svetac posebno drag.

Portret sveca i sliku Spomenika budućnosti je napravila Anikó Taschner iz moje ulice, kćer Ferencsa Taschnera.

Ponajprije se zahvaljujemo Središnjem Državnom Uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske na potpori, da mi Hrvati izvan Domovine, možemo proslaviti tu veliku obljetnicu.

A skroz na kraju. Upravo mi je stigla pjesma Nikše Krpetića o Jerolimu pa da svaki ima priliku i poetski doživiti sveca.

SVETI JERONIME

Duh strastveni ne pobijedi,
uzalud ti bljeska blud.
Med iz saća Papa čeka,
stavlja kamenje na grud.

Nad Biblijom, u pustinji
proveo si život svoj.
Oštriš misli, tjeraš zvijeri,
s riječima ti vodiš boj.

U pokorništvu, molitvi
kraj Gospodnjih jaslca
našao si blago svijeta,
kraljevstvo bez granica.

Sveti Jeronime, nebo te doziva
u najljepšu pjesmu što nam daje Bog.
U samotnom radu sjaj božanskog štiva
prenio si puku snagom duha svog.

Nikša Krpetić

Koljnof-Kópháza, 16.12.2020.

Franjo Pajrić